

บทที่ 7

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการศึกษา

กากถั่วเหลืองนับว่าเป็นวัตถุดิบที่มีความต้องการใช้อย่างมากในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ส่งผลให้มีการนำเข้ากากถั่วเหลืองเข้ามาภายในประเทศมากขึ้นเรื่อยๆ ภายใต้มาตรการนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ไทยต้องปฏิบัติตามข้อตกลงองค์การการค้าโลก โดยใช้มาตรการกีดกันทางการค้า ที่เรียกว่านโยบายโควตาภาษีศุลกากร (tariff rate quota) โดยการจำกัดปริมาณการนำเข้าจำนวนหนึ่ง โดยกำหนดให้เสียภาษีศุลกากรในอัตราที่กำหนด และส่วนที่เกินกำหนดก็ให้เสียภาษีในอัตราที่สูงกว่า แต่เนื่องจากการดำเนินนโยบายในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้มีการลดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองภายในโควตาจากร้อยละ 20 มาเป็นร้อยละ 15 10 และ 5 ตามลำดับ และมีแนวโน้มที่จะลดอัตราภาษีดังกล่าวไปจนถึงอัตราร้อยละ 0 นอกจากนั้นตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา รัฐบาลก็ได้กำหนดให้ผู้นำเข้ากากถั่วเหลืองสามารถนำเข้ากากถั่วเหลืองจากประเทศที่เป็นสมาชิก WTO ได้โดยไม่จำกัดปริมาณ ซึ่งการกำหนดโควตาภาษีศุลกากรโดยไม่จำกัดปริมาณการนำเข้าอาจไม่เหมาะสม ดังนั้นในการศึกษานี้จึงได้ทำการศึกษาการผลิต การตลาด การนำเข้ากากถั่วเหลือง โครงสร้างการผลิตและการตลาดในตลาดเนื้อสัตว์ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาครอบคลุมตลาดไก่เนื้อ ตลาดสุกร และตลาดไข่ไก่ และทำการประเมินผลกระทบจากอัตราภาษีในโควตาภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองที่มีต่อตลาดกากถั่วเหลืองและตลาดเนื้อสัตว์ โดยการเปรียบเทียบผลของสวัสดิการทางสังคมว่าส่งผลกระทบต่อสังคมมากหรือน้อยเพียงไร ภายใต้สถานการณ์ระดับอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองระดับต่าง ๆ จำนวน 5 อัตราคือร้อยละ 20 15 10 5 และการไม่เก็บภาษีศุลกากร ว่าแต่ละระดับ มีผลกระทบและมีสวัสดิการทางสังคมโดยรวมเป็นอย่างไร โดยการสร้างระบบสมการเกี่ยวเนื่องของแบบจำลอง multiple market model และใช้การประมาณค่าโดยวิธี three stage least square (3SLS) ซึ่งผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลอง พบว่า ตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่เลือกมาอธิบายในระบบสมการเกี่ยวเนื่องในแบบจำลอง อธิบายสมการได้ดี โดยพิจารณาได้จาก R^2 ของแต่ละสมการทั้งหมด 11 สมการ พบว่า สมการที่มี R^2 ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไปมี 5 สมการ ที่เหลือมีค่า R^2 มากกว่าร้อยละ 75 นอกจากนั้นเมื่อนำค่าตัวแปรภายในที่ได้จากแบบจำลองไปทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของแบบจำลองโดยการเปรียบเทียบค่าจริงและค่าที่ได้จากการจำลองค่าตามแบบจำลองของตัวแปรภายใน ปรากฏว่าเมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ MAPE พบว่าไม่ตัวแปรใดคลาดเคลื่อนเกินร้อยละ 40 ส่วนการทดสอบ

ด้วยค่า $RMSE$ ไม่มีตัวแปรภายในตัวใดคลาดเคลื่อนเกินร้อยละ 8 และเมื่อพิจารณาการทดสอบด้วยค่า $Theil's U$ พบว่าตัวแปรส่วนใหญ่ให้ผลเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก นั่นคือไม่มีตัวแปรใดมีค่า $Theil's U$ เกิน 0.2 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบจำลองดังกล่าวมีความเหมาะสมที่จะนำไปประเมินผลกระทบจากนโยบายนำเข้ากากถั่วเหลือง ซึ่งผลจากการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นสรุปได้ว่า

1) ผลกระทบของนโยบายการนำเข้ากากถั่วเหลืองที่แสดงกับมูลค่ารายรับรวมของผู้ผลิตโดยรวมทุกตลาด พบว่า (1) ในช่วงที่ 1 ปี 2541 – 2545 มูลค่ารายรับรวมเฉลี่ยของผู้ผลิต ณ อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 20 มีมูลค่ารายรับรวมมากที่สุดคือ 102,513.40 ล้านบาท/ปี ในขณะที่การไม่เก็บภาษีศุลกากร (อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 0) มีมูลค่ารายรับรวมของผู้ผลิตน้อยที่สุดคือ 102,070.91 ล้านบาท/ปี ส่วนในช่วงที่ 2 ปี 2546 – 2550 พบว่า ณ อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 20 มีรายรับรวมมากที่สุดคือ 121,882.68 ล้านบาท/ปี ขณะเดียวกันการไม่เก็บภาษีศุลกากร มีมูลค่ารายรับรวมของผู้ผลิตน้อยที่สุดคือ 121,191.30 ล้านบาท/ปี แสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาโดยรวมทุกตลาด มูลค่ารายรับของผู้ผลิตจะลดลงในทิศทางเดียวกันกับอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ลดลง นั่นคือผู้ผลิตจะเป็นฝ่ายเสียผลประโยชน์เมื่ออัตราภาษีศุลกากรลดลง (2) สำหรับมูลค่ารายจ่ายรวมของผู้บริโภคโดยรวมทุกตลาด พบว่า รายจ่ายรวมของผู้บริโภคเฉลี่ย ณ อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 20 ในช่วงที่ 1 มีมูลค่ารายจ่ายรวมมากที่สุดคือ 91,243.17 ล้านบาท/ปี ในขณะที่การไม่เก็บภาษีศุลกากร (อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 0) มีมูลค่ารายจ่ายรวมของผู้บริโภคน้อยที่สุดคือ 89,029.73 ล้านบาท/ปี ส่วนมูลค่ารายจ่ายรวมของผู้บริโภคเฉลี่ยในช่วงที่ 2 พบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับช่วงที่ 1 นั่นคือ ณ อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 20 มีมูลค่ารายจ่ายรวมมากที่สุดคือ 104,058.30 ล้านบาท/ปี ในขณะที่การไม่เก็บภาษีศุลกากร มีมูลค่ารายจ่ายรวมของผู้บริโภคน้อยที่สุดคือ 101,120.33 ล้านบาท/ปี แสดงให้เห็นว่าเมื่อพิจารณาโดยรวมทุกตลาด เมื่ออัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองลดลง มูลค่ารายจ่ายของผู้บริโภคจะลดลงเช่นกัน ทำให้ผู้บริโภคจะเป็นฝ่ายได้รับผลประโยชน์ (3) ประการสุดท้ายด้านผลกระทบที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งพิจารณาจากผลต่างระหว่างมูลค่าการส่งออกไก่เนื้อ (รายรับของผู้ผลิตจากการส่งออกไก่เนื้อเฉลี่ย) กับมูลค่าการนำเข้ากากถั่วเหลือง (รายจ่ายของผู้บริโภคเฉลี่ยจากการนำเข้ากากถั่วเหลือง) ค่าเฉลี่ยในช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยในช่วงที่ 1 อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 20 ก่อให้เกิดเงินตราต่างประเทศมากที่สุดคือ 13,434.12 ล้านบาท/ปี ในขณะที่การไม่เก็บอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลือง ก่อให้เกิดมูลค่าที่เป็นเงินตราต่างประเทศน้อยที่สุดคือ 13,041.19 ล้านบาท/ปี ส่วนในช่วงที่ 2 พบว่า อัตราภาษีศุลกากรที่ร้อยละ 20 ก่อให้เกิดเงินตราต่างประเทศมาก

ที่สุดคือ 20,902.79 ล้านบาท/ปี ขณะที่การไม่เก็บอัตราภาษีศุลกากรจะได้รับเงินตราต่างประเทศน้อยที่สุดคิดเป็นมูลค่า 20,070.97 ล้านบาท/ปี แสดงให้เห็นว่าการลดภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองทำให้มูลค่าการส่งออกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้นในปริมาณไม่มากนัก ขณะเดียวกันก็ทำให้การนำเข้ากากถั่วเหลืองเพื่อนำมาใช้ผลิตเป็นอาหารสัตว์ในประเทศเพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้มูลค่าเงินตราต่างประเทศนั้นจึงลดลง ทั้งนี้จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการลดลงของภาษีศุลกากรเมื่อพิจารณาโดยรวมทุกตลาด จะส่งผลทำให้ผู้ผลิตเสียผลประโยชน์ นั่นคือมีรายได้อัตรา (รายรับ) ลดลง ขณะเดียวกันผู้บริโภคจะได้รับผลประโยชน์มากขึ้นคือรายจ่ายจะลดลง

2) การประเมินผลทางสวัสดิการทางสังคมโดยเปรียบเทียบอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลือง ทั้ง 5 อัตรา พบว่า (1) ส่วนเกินของผู้ผลิตโดยรวมทุกตลาด ในช่วงที่ 1 อัตราภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ร้อยละ 20 ก่อให้เกิดส่วนเกินผู้ผลิตมากที่สุดคือ 42,201.35 ล้านบาท/ปี ในขณะที่การไม่เก็บภาษีศุลกากร เกิดส่วนเกินผู้ผลิตน้อยที่สุด คือ 41,850.52 ล้านบาท/ปี แสดงให้เห็นการลดอัตราภาษีศุลกากร ทำให้สวัสดิการของผู้ผลิตโดยรวมทุกตลาดนั้นลดลง ขณะที่ค่าเฉลี่ยในช่วงที่ 2 พบว่า อัตราภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ร้อยละ 20 ก่อให้เกิดส่วนเกินผู้ผลิตมากที่สุดคือ 53,779.44 ล้านบาท/ปี ในขณะที่ การไม่เก็บภาษีศุลกากร ก่อให้เกิดส่วนเกินผู้ผลิตน้อยที่สุด คือ 53,266.14 ล้านบาท/ปี ดังนั้นหากอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองมีอัตราค่อนข้างต่ำจะส่งผลทำให้ส่วนเกินผู้ผลิตโดยรวมทุกตลาดนั้นต่ำกว่าการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรที่ค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าการลดภาษีศุลกากรดังกล่าวจะทำให้ผู้ผลิตเป็นฝ่ายสูญเสียผลประโยชน์ (2) ด้านส่วนเกินผู้บริโภคที่รวมเฉลี่ย ในช่วงที่ 1 พบว่า การไม่เก็บภาษีศุลกากร ก่อให้เกิดส่วนเกินผู้บริโภคมากที่สุดคือ 89,061.45 ล้านบาท/ปี ในขณะที่อัตราภาษีศุลกากรร้อยละ 20 ส่วนเกินผู้บริโภคน้อยจะที่สุดคือ 88,036.15 ล้านบาท/ปี เช่นเดียวกันกับในช่วงที่ 2 พบว่า การไม่เก็บภาษีศุลกากร ก่อให้เกิดส่วนเกินผู้บริโภคมากที่สุดคือ 109,302.58 ล้านบาท/ปี ในขณะที่อัตราภาษีศุลกากรที่ร้อยละ 20 ก่อให้เกิดส่วนเกินผู้บริโภคน้อยที่สุด คือ 107,812.52 ล้านบาท/ปี นั้นแสดงให้เห็นว่าการลดภาษีศุลกากรลงเรื่อย ๆ ส่วนเกินผู้บริโภคโดยรวมจะเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ นั่นคือผู้บริโภคจะได้รับผลประโยชน์มากขึ้น (3) ด้านรายรับรัฐบาลจากการเก็บภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองโดยเฉลี่ยพบว่ารายได้จะมากขึ้นตามอัตราภาษีศุลกากรที่จัดเก็บนั้นคืออัตราสูงจะก่อให้เกิดรายได้มากกว่าอัตราที่ต่ำกว่า (4) สวัสดิการทางสังคมที่เกิดขึ้นรวมทั้งหมด (1) + (2) + (3) โดยเฉลี่ย พบว่า ในช่วงที่ 1 อัตราภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ร้อยละ 20 ก่อให้เกิดสวัสดิการทางสังคมมากที่สุดคือ 132,365.36 ล้านบาท/ปี ในขณะที่การไม่เก็บภาษีศุลกากร เกิดสวัสดิการทางสังคมโดยรวมน้อยที่สุด คือ

130,911.97 ล้านบาท/ปี ส่วนในช่วงที่ 2 พบว่า อัตราภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ร้อยละ 20 ก่อให้เกิดสวัสดิการทางสังคมมากที่สุดคือ 164,633.63 ล้านบาท/ปี ในขณะที่การไม่เก็บภาษีศุลกากร จะก่อให้เกิดสวัสดิการทางสังคมโดยรวมน้อยที่สุดคือ 162,568.71 ล้านบาท/ปี แสดงให้เห็นผลจากการวิเคราะห์ว่า เมื่อมีการลดภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองจะทำให้ผู้ผลิตเสียผลประโยชน์ ผู้บริโภคได้รับผลประโยชน์ และประเด็นสำคัญรัฐบาลสูญเสียรายได้ในการพัฒนาประเทศมากขึ้น ทั้งนี้จากผลการศึกษา ผู้บริโภคจะได้รับผลประโยชน์น้อยกว่าการสูญเสียผลประโยชน์ของผู้ผลิตและรายได้ของรัฐบาล ดังนั้นในอนาคตหากรัฐบาลต้องการดำเนินนโยบายโดยมุ่งผลประโยชน์ไปที่การทำให้เกิดมูลค่าสวัสดิการโดยรวมสูงสุด อัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ร้อยละ 20 ก็เป็นอัตราที่เหมาะสม เนื่องจากสอดคล้องกับพันธกรณี และก่อให้เกิดสวัสดิการทางสังคมโดยรวมสูงสุดประมาณ 164,634 ล้านบาท/ปี ประการหนึ่งหากรัฐบาลมุ่งนโยบายก่อให้เกิดสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นในแต่ละตลาดที่เกี่ยวข้องกับตลาดกากถั่วเหลืองมากที่สุดนั้น การไม่เก็บภาษีศุลกากรการนำเข้ากากถั่วเหลืองเลย จะก่อผลประโยชน์ในเชิงบวกกับสวัสดิการต่าง ๆ มากที่สุด แต่รัฐบาลก็จะสูญเสียรายได้ปีละประมาณ 3,000 ล้านบาท/ปี และสวัสดิการโดยรวมลดลงถึง 2,000 ล้านบาท/ปี

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าที่ร้อยละ 20 จะก่อให้เกิดมูลค่าสวัสดิการทางสังคมโดยรวมมากที่สุด แต่จากสถานการณ์ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าอัตราภาษีนำเข้ากากถั่วเหลืองจะลดลงเรื่อย ๆ อย่างแน่นอนภายใต้แนวทางการค้าเสรีในปัจจุบัน ซึ่งขึ้นอยู่กับว่ารัฐบาลมุ่งนโยบายไปที่การทำให้เกิดมูลค่าสวัสดิการโดยรวมสูงสุด (กำหนดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองสูง) หรือ ต้องการเพิ่มสวัสดิการทางสังคมให้เพิ่มขึ้นในแต่ละตลาดที่เกี่ยวข้องกับตลาดกากถั่วเหลืองมากที่สุด (เน้นการค้าเสรีโดยกำหนดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองให้ต่ำที่สุด) ซึ่งจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลควรเลือกแนวทางอันจะก่อประโยชน์ทางด้านสวัสดิการทางสังคม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรัฐว่าจะมุ่งผลประโยชน์ที่จะก่อให้เกิดสวัสดิการทางสังคมในกับกลุ่มบุคคลใดมากกว่า อย่างไรก็ตามรัฐก็ควรพิจารณาแนวทางการกำหนดนโยบายของเศรษฐกิจของประเทศด้วยว่าเป็นอย่างไร อาทิ รัฐมุ่งนโยบายการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศก็ควรที่จะดำเนินแนวทางตามนโยบายหลัง (กำหนดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าต่ำ) เพราะนอกจากจะทำให้ไทยมีรายได้จากการส่งออกเนื้อไก่ไปต่างประเทศในต้นทุนที่ต่ำลงแล้วในขณะที่ราคายังคงถูกกำหนด

จากตลาดโลกก็จะส่งผลทำให้รายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศมากขึ้น รวมถึงยังทำให้เกิดสวัสดิการโดยรวมในตลาดสุกรสูงขึ้น แต่สวัสดิการโดยรวมในตลาดไข่ไก่ก็ลดลงเล็กน้อย อันนำไปสู่ผลประโยชน์ทางอ้อมนั่นคือช่วยให้ค่าเงินบาทแข็งตัวขึ้นจากได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ การขาดดุลการค้าลดลง

อย่างไรก็ดีหากรัฐกลับมาใช้นโยบายเศรษฐกิจที่จะหันกลับมาปกป้องสินค้าเกษตรหรือนโยบายการคุ้มครองภาคเกษตร โดยสมมติมีอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลือง 4 อัตราคือร้อยละ 15 10 5 และไม่มีการเก็บภาษีศุลกากร อาทิ กลับมาขึ้นอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองที่ร้อยละ 15 ก็อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมปศุสัตว์ และความสามารถในการส่งออกผลิตภัณฑ์เนื้ออาจลดลงโดยเฉพาะไก่เนื้อ และการส่งออกเนื้อสุกรในอนาคต แม้ว่าภาษีศุลกากรที่ 15 จะต่ำกว่าพันธะกรณีที่กำหนดไว้กับ WTO แต่การตั้งภาษีนำเข้าที่ทำให้ราคาอาหารสัตว์ในประเทศสูงกว่าการนำเข้าเสรีมากเกินไป จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการเลี้ยงของสัตว์ของไทยเพราะต้นทุนค่าอาหารสัตว์สูงถึงร้อยละ 70 – 80 ของต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ (นิพนธ์, 2539) ในทางตรงกันข้ามหากราคานำเข้ากากถั่วเหลืองถูกมากเกินไปก็อาจจะทำให้ไทยกลายเป็นประเทศที่ต้องพึ่งพิงอาหารสัตว์จากต่างประเทศในอนาคตเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีการผลิตกากถั่วเหลืองภายในประเทศ เนื่องจากผู้ปลูกถั่วเหลืองภายในประเทศยกเลิกการผลิตไปเป็นจำนวนมาก ดังนั้นในการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองจึงขึ้นอยู่กับแนวทางของรัฐบาลว่าจะกำหนดที่ระดับอัตราเท่าไรจึงจะเหมาะสมและก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางด้านสวัสดิการแก่ประชากรกับผู้ผลิตและผู้บริโภคให้มากที่สุด โดยที่ไม่กระจุกตัวเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตอาหารสัตว์และผู้ส่งออกเนื้อสัตว์ เพราะหากเป็นเช่นนั้นแล้วการลดอัตราภาษีศุลกากรดังกล่าวก็ถือได้ว่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ

แต่จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลควรหันกลับมาใช้นโยบายปกป้องสินค้าเกษตรภายในประเทศเพราะจะเห็นได้จากการลดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลือง และไม่จำกัดปริมาณการนำเข้า ส่งผลให้ผู้ผลิตถั่วเหลืองภายในประเทศเดือดร้อน อีกทั้งจากการประเมินผลทางสวัสดิการทางสังคมในการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการลดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้ากากถั่วเหลืองก่อให้เกิดประโยชน์กับบุคคลเพียงไม่มีกลุ่ม นั่นคือในตลาดไก่เนื้อ ราคาไก่เนื้อภายในประเทศก็ไม่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากราคาถูกกำหนดจากตลาดโลก ในตลาดสุกร และในตลาดไข่ไก่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสวัสดิการทางสังคมที่ลดลง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากพิจารณาในตลาดกากถั่วเหลือง ผู้นำเข้าก็คือ ผู้ผลิตอาหารสัตว์จำหน่ายและจำหน่ายเนื้อสัตว์ภายในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะไก่เนื้อ ส่งผลให้รายได้จากการส่งออกไก่เนื้อไปยัง

ต่างประเทศตกกับกลุ่มผู้ส่งออกไก่เนื้อเพียงไม่กี่ราย ประกอบกับสวัสดิการทางสังคมในตลาดสุกร และตลาดไข่ไก่ ไม่เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่ผลเสียหายกลับกลายเป็นผู้ปลูกถั่วเหลือง ภายในประเทศที่ต้องเผชิญกับต้นทุนการผลิตถั่วเหลืองที่สูงกว่าต่างประเทศและในอนาคตอาจเกิดการสูญเสียสวัสดิการทางด้านส่วนเกินผู้ผลิตมากขึ้นไปเรื่อย ๆ นั่นคือเกษตรกรยกเลิกการปลูกถั่วเหลืองกันเป็นจำนวนมากและต้องหันไปพึ่งพาอาชีพใหม่ที่ตนไม่มีทักษะในการผลิต และในอนาคตผู้นำเข้าถั่วเหลืองก็อาจต้องหัน ไปพึ่งพิงกากถั่วเหลืองในตลาดโลกที่อาจเสี่ยงต่อความผันผวนของราคา

ดังนั้นรัฐบาลควรหันกลับมาใช้นโยบายปกป้องทางการค้าระหว่างประเทศในช่วงระยะเวลาหนึ่งอีกครั้ง ก็จะช่วยรักษาสวัสดิการทางสังคมไว้ประมาณปีละ 2,000 ล้านบาทปี โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าวรัฐบาลจะต้องเร่งรัดการวิจัยและพัฒนาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดทั้งระบบในอุตสาหกรรมถั่วเหลืองเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตถั่วเหลืองและกากถั่วเหลืองภายในประเทศมีต้นทุนต่ำจนทัดเทียมและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ภายหลังจากที่ประสบความสำเร็จด้านประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดจนสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ หลังจากนั้นจึงค่อยหันไปใช้นโยบายตามแนวทางการค้าเสรี

7.3 อุปสรรคในการศึกษา

ในการศึกษาผลกระทบที่มีต่อนโยบายการนำเข้ากากถั่วเหลืองภายใต้ข้อตกลงองค์การการค้าโลก พบว่ามีอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเนื่องจากข้อมูลต้องนำมาจากหลายแหล่งข้อมูล ในบางครั้งจึงพบว่าข้อมูลที่จัดเก็บได้มีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันมาก ทำให้ข้อมูลเรื่องเดียวกันอาจมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันเมื่ออ้างอิงถึงข้อมูลที่ต่างกันออกไป ซึ่งอาจต้องมีการปรับข้อมูลบ้างเพื่อให้ข้อมูลมีความสอดคล้องกัน ดังนั้นผลการประมาณค่าที่ได้จึงอาจพบความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นค่อนข้างมาก